

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► **V** РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1370/2007 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 23 октомври 2007 година

относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт
и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета

(ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1)

Изменен със:

Официален вестник

№ страница дата

► **M1** Регламент (ЕС) 2016/2338 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година L 354 22 23.12.2016 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1370/2007 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 23 октомври 2007 година

относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета

Член 1

Цел и приложно поле

1. Целта на настоящия регламент е да определи начина, по който, в съответствие с правилата на правото на Общността, могат да действат компетентните органи в сферата на обществения пътнически превоз, за да гарантират предоставянето на услуги от общ интерес, които, наред с другото, са по-многобройни, по-безопасни, по-висококачествени или на по-ниска цена спрямо тези, които биха били обусловени само от пазарните механизми.

За тази цел настоящият регламент установява условията, при които компетентните органи, когато налагат или договарят задължения за обществени услуги, компенсират операторите на обществени услуги за направените разходи и/или им предоставят изключителни права в замяна на изпълнението на задължения за обществени услуги.

2. Настоящият регламент се прилага спрямо изпълнението на обществени услуги за пътнически превоз на национално и международно равнище чрез железопътен и други видове релсов транспорт и чрез автомобилен транспорт, с изключение на услуги, които се поддържат главно поради историческия интерес към тях или туристическото им значение. Държавите-членки могат да прилагат настоящия регламент по отношение на обществен вътрешноводен пътнически превоз и, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите-членки (морски каботаж) ⁽¹⁾, на този превоз по вътрешни морски води.

При одобрение от страна на компетентните органи на държавите членки, на чиято територия се предоставят услугите, задълженията за извършване на обществени услуги могат да се отнасят до обществени транспортни услуги на трансгранично равнище, включително тези за задоволяване на местни и регионални транспортни нужди.

3. Настоящият регламент не се прилага относно концесии за строителство по смисъла на член 1, параграф 3, буква а) от Директива 2004/17/ЕО или на член 1, параграф 3 от Директива 2004/18/ЕО.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент:

- а) „обществен пътнически превоз“ означава услуги за превоз на пътници от общ икономически интерес, предоставяни на обществеността регулярно и на недискриминационна основа;

⁽¹⁾ ОВ L 364, 12.12.1992 г., стр. 7.

▼B

- б) „компетентен орган“ означава който и да е обществен орган или група от обществени органи на държава-членка или държави-членки, които имат право да участват в обществения пътнически превоз в определен географски район или който и да е орган, на който е предоставено такова право;
- в) „компетентен местен орган“ означава който и да е компетентен орган, чийто географски район на компетентност няма национален обхват;
- г) „оператор на обществени услуги“ означава което и да е обществено или частно предприятие или група от такива предприятия, които извършват обществени услуги за пътнически превоз, или който и да е обществен орган, който предоставя обществени услуги за пътнически превоз;
- д) „задължение за извършване на обществена услуга“ означава изискване, дефинирано или определено от компетентен орган, за да осигури обществени услуги за пътнически превоз от общ интерес, които даден оператор, ако отчиташе само собствените си търговски интереси, не би поел или не би поел до същата степен или при същите условия без възнаграждение;
- е) „изключително право“ означава право, упълномощаващо оператор на обществена услуга да извършва определени обществени услуги за пътнически превоз по конкретен маршрут или мрежа в рамките на определен район, като се изключва всеки друг такъв оператор;
- ж) „компенсация за обществена услуга“ означава каквато и да е облага, в частност финансова, предоставена пряко или непряко от компетентен орган от обществени средства по време на периода на изпълнение на задължение за извършване на обществена услуга или във връзка с този период;
- з) „пряко възлагане“ означава възлагане на обществена поръчка за услуги на определен оператор на обществени услуги без каквато и да е предварителна конкурентна тръжна процедура;
- и) „обществена поръчка за услуги“ означава един или повече правно-задължителни акта, потвърждаващи споразумението между компетентния орган и оператор на обществени услуги за възлагане на последния на управлението и предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз при спазване на задълженията за извършване на обществена услуга. В зависимост от правото на държавите-членки, договарят може също така да представлява решение, взето от компетентния орган:
- под формата на индивидуален нормативен или административен акт, или
  - съдържащо условия, съгласно които самият компетентен орган предоставя услугите или възлага предоставянето им на вътрешен оператор;
- й) „вътрешен оператор“ означава юридически обособено образование, над което компетентният местен орган, или при наличие на група от обществени органи — поне един компетентен местен орган упражнява контрол сходен с този, който упражнява върху собствените си подразделения;
- к) „стойност“ означава стойността на услуга, маршрут, обществена поръчка за услуги или схема за компенсиране за обществен пътнически превоз, която съответства на пълното възнаграждение на оператора или операторите на обществени услуги преди начисляване на ДДС, включително всякакъв вид компенсации, изплатени от обществените органи, и приходи от продажбата на билети, които не са изплатени на въпросния компетентен орган;

▼ В

- л) „общо правило“ означава мярка, която се прилага без дискриминация към всички обществени услуги за пътнически превоз от един и същи вид в даден географски район, за който отговаря компетентен орган;
- м) „интегрирани обществени услуги за пътнически превоз“ означава взаимосвързани превозни услуги в рамките на определен географски район, които ползват единно информационно обслужване, система за билети и разписание;

▼ М1

- аа) „обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт“ означава обществен пътнически превоз с железопътен транспорт, с изключение на пътническия превоз с други видове релсов транспорт, като например с метро или трамвай.

*Член 2а***Спецификация на задълженията за извършване на обществени услуги**

1. Компетентният орган определя спецификациите на задълженията за извършване на обществени услуги при предоставянето на обществените услуги за пътнически превоз и обхвата на тяхното прилагане в съответствие с член 2, буква д). Това включва възможността за групиране на разходопокривни услуги с такива, при които няма покриване на разходите.

При определянето на тези спецификации и обхвата на тяхното прилагане, компетентният орган надлежно спазва принципа на пропорционалност в съответствие с правото на Съюза.

Спецификациите трябва да бъдат в съответствие с целите на политиката, посочени в документите на политиката за обществения транспорт в държавите членки.

Съдържанието и формата на документите на политиката за обществения транспорт и процедурите за консултация със съответните заинтересовани страни се определят в съответствие с националното право.

2. Спецификациите на задълженията за извършване на обществени услуги и съответната компенсация за нетния финансов ефект от задълженията за извършване на обществени услуги трябва:

- а) да изпълняват целите на политиката за обществения транспорт по икономически ефективен начин; и
- б) да поддържат финансово в дългосрочен план предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз в съответствие с изискванията, установени в политиката за обществения транспорт.

▼ В*Член 3***Обществени поръчки за услуги и общи правила**

1. Когато компетентният орган реши да предостави на оператор по свой избор изключително право и/или компенсация от какъвто и да е характер в замяна на изпълнението на задължения за извършване на обществени услуги, той прави това в рамките на обществена поръчка за услуги.

2. Чрез дерогация от параграф 1 задължения за извършване на обществени услуги, които целят установяване на максимални тарифи за всички пътници или някои категории пътници, могат да бъдат предмет и на общи правила. В съответствие с принципите, установени в членове 4 и 6 и в приложението, компетентният орган

▼B

компенсира операторите на обществени услуги за нетния финансов ефект, положителен или отрицателен, върху извършените разходи и реализираните приходи вследствие спазването на тарифните задължения, установени с общи правила, по начин, който предотвратява свръхкомпенсиране. Това не засяга правото на компетентните органи да включват задължения за извършване на обществени услуги, свързани с установяване на максимални тарифи в обществени поръчки за услуги.

3. Без да се засягат разпоредбите на членове 73, 86, 87 и 88 от Договора, държавите-членки могат да изключат от обхвата на настоящия регламент общи правила за финансово компенсиране за изпълнението на задължения за извършване на обществени услуги, които установяват максимални тарифи за ученици, студенти, стажанти и лица с намалена подвижност. Тези общи правила се нотифицират в съответствие с член 88 от Договора. Всяко такова нотифициране съдържа пълна информация относно мярката, и по-специално подробности за метода на изчисление.

*Член 4***Задължително съдържание на обществени поръчки за услуги и общи правила**

1. Обществените поръчки за услуги и общите правила:

▼M1

- а) установяват се ясно задълженията за извършване на обществени услуги, определени в настоящия регламент и уточнени в съответствие с член 2а от него, които операторът на обществени услуги трябва да изпълнява, и съответните географски райони;
- б) установяват предварително, по обективен и прозрачен начин,
  - і) параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, ако има такава, и
  - іі) естеството и обема на каквито и да било предоставени изключителни права по начин, с който се предотвратява свръхкомпенсиране.

При обществени поръчки за услуги, които не са възложени в съответствие с член 5, параграфи 1, 3 или 3б, тези параметри се определят така, че да не е възможно изплащаната компенсация да надвиши сумата, необходима за покриване на нетния финансов ефект върху извършените разходи и реализираните приходи при изпълнение на задълженията за извършване на обществени услуги, като се отчитат приходите от тази дейност, които остават при оператора на обществени услуги, и разумната печалба;

▼B

- в) определят механизмите за разпределение на разходите, свързани с предоставянето на услугите. Тези разходи могат да включват по-специално разходите за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугите за пътнически превоз, както и фиксирани разходи и подходяща възвръщаемост на капитала.

2. Обществените поръчки за услуги и общите правила определят механизмите за разпределяне на приходите от продажба на билети, които или могат да останат в оператора на обществени услуги, или да бъдат изплатени на компетентния орган, или поделени между тях.

▼B

3. Срокът на обществените поръчки за услуги е ограничен и не може да надвишава 10 години за междуградските и градските автобусни превози и 15 години за пътническите превози с железопътен или друг вид релсов транспорт. Срокът на обществени поръчки за услуги, свързани с няколко вида транспорт, се ограничава до 15 години, ако железопътният или друг вид релсов транспорт представлява над 50 % от стойността на въпросните услуги.

4. При необходимост, предвид условията на амортизация на активите, срокът на обществена поръчка за услуги може да бъде удължен най-много с 50 %, ако операторът предоставя активи, които са едновременно значителни спрямо общия размер на активите, необходими за извършване на услугите за пътнически превози, обхванати от обществената поръчка за услуги, и преимуществено свързани с услугите по превоз на пътници, обхванати от договора.

Ако разходи, произтичащи от особеното географско положение, оправдават това, срокът на обществени поръчки за услуги, посочен в параграф 3, може да бъде удължен най-много с 50 % в най-отдалечените райони.

Ако амортизацията на капитала, свързана с извънредна инфраструктура, подвижен състав или инвестиции в превозни средства оправдават това и ако обществената поръчка за услуги е възложена при справедлива и конкурентна тръжна процедура, срокът на обществена поръчка за услуги може да бъде по-дълъг. За да се гарантира прозрачността в този случай, в срок от една година от сключването на договора компетентният орган го предоставя на Комисията заедно с елементите, които оправдават по-дългия му срок.

▼M1

4а. При изпълнението на обществените поръчки за услуги операторите на обществени услуги спазват задълженията, приложими в областта на социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право или колективни споразумения.

4б. Директива 2001/23/ЕО се прилага за смяната на оператор на обществена услуга, когато такава промяна представлява прехвърляне на предприятие по смисъла на посочената директива.

▼B

5. Без да се засяга действието на националното и общностното право, включително колективни споразумения между социални партньори, компетентните органи могат да изискат от избрания оператор на обществени услуги да предостави на персонала, нает по-рано за извършване на услугите, правата, с които същият персонал би се ползвал в случай на прехвърляне по смисъла на Директива 2001/23/ЕО. Когато компетентните органи изискват операторите на обществени услуги да спазват определени социални стандарти, тръжните документи и обществените поръчки за услуги изброяват засегнатия персонал и дават прозрачни подробности за договорните му права и условията, при които заетите лица се смятат за свързани с услугите.

▼M1

6. Когато в съответствие с националното право компетентните органи изискват от операторите на обществени услуги да спазват определени стандарти за качество и социални стандарти или да въведат социални критерии и критерии за качество, тези стандарти и критерии се включват в тръжната документация и в

▼ M1

обществените поръчки за услуги. При спазване на Директива 2001/23/ЕО, тръжните документи и обществените поръчки за услуги, когато е приложимо, съдържат също така информация относно правата и задълженията, свързани с прехвърлянето на работници и служители, наети от предишния оператор.

▼ B

7. Тръжните документи и обществените поръчки за услуги показват по прозрачен начин дали, и ако да, до каква степен, се допуска подизпълнение. Ако се осъществява подизпълнение, операторът, на когото е възложено управлението и изпълнението на обществени услуги за пътнически превоз в съответствие с настоящия регламент, е длъжен да извърши самостоятелно голяма част от обществените услуги за пътнически превоз. Обществена поръчка за услуги, която включва едновременно планирането, структурирането и изпълнението на обществените услуги за пътнически превоз, може да позволи на оператора на тези услуги цялостно подизпълнение на същите. Обществената поръчка за услуги определя условията, приложими към дейностите по подизпълнение, в съответствие с националното и общностното право.

▼ M1

8. При обществените поръчки за услуги от оператора се изисква да предостави на компетентния орган необходимата информация за възлагане на обществени поръчки за услуги, като същевременно гарантира законната защита на поверителната търговска информация. Компетентните органи предоставят на всички заинтересовани страни съответната информация за изготвянето на оферта в рамките на конкурентна тръжна процедура, като осигуряват законната защита на поверителната търговска информация. Това включва информация относно потребителското търсене, цените, разходите и приходите, свързани с обществения пътнически превоз — обект на конкурентната тръжна процедура, и подробности относно спецификациите на инфраструктурата, свързани с експлоатацията на изискваните превозни средства или подвижен състав, за да се позволи на заинтересованите страни изготвянето на адекватни бизнес планове. Управителите на железопътна инфраструктура подпомагат компетентните органи, като им предоставят нужните спецификации на инфраструктурата. Неспазването на изложените по-горе разпоредби подлежи на преразглеждането, предвидено в член 5, параграф 7.

▼ B*Член 5***Възлагане на обществени поръчки за услуги**

1. Обществени поръчки за услуги се възлагат в съответствие с правилата, определени в настоящия регламент. При все това договори за извършване на услуги или обществени поръчки за услуги по смисъла на Директива 2004/17/ЕО или 2004/18/ЕО за обществени превозни услуги с трамваен или автобусен транспорт, се възлагат в съответствие с предвидените в тези директиви процедури тогава, когато не са под формата на договори за концесии за услуги по смисъла на тези директиви. Когато договорите се възлагат в съответствие с Директива 2004/17/ЕО или 2004/18/ЕО, разпоредбите на параграфи 2—6 от настоящия член не се прилагат.

▼ M1

2. Освен ако националното право не забранява това, всеки компетентен местен орган, независимо дали отделен орган или група от органи, предоставящи интегрирани обществени услуги за пътнически превоз, може да реши сам да извършва такива услуги или пряко да възложи обществени поръчки за услуги на

▼ M1

правно обособено образувание, върху което компетентният местен орган или при наличие на група от органи — поне един компетентен местен орган, упражнява контрол, сходен с този, който упражнява върху собствените си подразделения.

При обществените услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт групата органи, посочена в първа алинея, може да се състои само от местни компетентни органи, чийто географски район на компетентност няма национален обхват. Обществените услуги за пътнически превоз или обществените поръчки за услуги, посочени в първа алинея, могат да обхващат само транспортните нужди на градски агломерации или селски райони, или и двете.

Когато компетентен местен орган вземе такова решение, се прилага следното:

▼ B

- а) за да се определи дали компетентният местен орган упражнява контрол, се вземат предвид фактори като нивото на представителство в административните, управителните или надзорните органи, уточненията по този въпрос в устава, собствеността, ефективното влияние и контролът върху стратегически решения и индивидуални управленски решения. В съответствие с правото на Общността 100 % собственост от страна на компетентния обществен орган, по-специално в случаите на публично-частно партньорство, не е задължително условие за установяване на контрол по смисъла на настоящия параграф, при условие че има доминиращо публично влияние и че контролът може да се установи въз основа на други критерии;
- б) условието за прилагане на настоящия параграф е вътрешният оператор или всяко образувание, върху което този оператор упражнява дори минимално влияние, да осъществяват дейността си за обществен пътнически превоз в рамките на територията на компетентния местен орган, независимо от изходящи линии или други второстепенни елементи на тази дейност, навлизащи в територията на съседни компетентни местни органи, и да не участват в конкурентни тръжни процедури за предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз, организирани извън територията на компетентния местен орган;
- в) независимо от буква б) вътрешен оператор може да участва в справедливи конкурентни тръжни процедури, считано от две години преди изтичане на пряко възложената му обществена поръчка за услуги, при условие че е било взето окончателно решение обществените услуги за пътнически превоз, предмет на договора с вътрешния оператор, да бъдат подложени на конкурентна тръжна процедура и вътрешният оператор да не е сключил друга пряко възложена обществена поръчка за услуги;
- г) при липса на компетентен местен орган (букви а), б) и в) се прилагат за национален орган по отношение на географски район, който не е национален, при условие че вътрешният оператор не участва в конкурентни тръжни процедури във връзка с предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз, организирани извън района, за който обществената поръчка за услуги е била възложена;
- д) при подизпълнение съгласно член 4, параграф 7 вътрешният оператор е длъжен да извърши самостоятелно по-голямата част от обществената услуга за пътнически превоз.

▼ M1

3. Всеки компетентен орган, който прибегва до трето лице, различно от вътрешен оператор, възлага обществени поръчки за услуги въз основа на конкурентна тръжна процедура, с изключение на случаите, посочени в параграфи 3а, 4, 4а, 4б, 5 и 6. Избраната за

▼ M1

конкурентна тръжна процедура е открита за всички оператори, справедлива и отговаря на принципите на прозрачност и недопускане на дискриминация. След подаването на тръжни оферти и евентуален предварителен подбор процедурата може да включва провеждане на преговори, в съответствие с тези принципи, с цел определяне на най-подходящия начин за удовлетворяване на специфични или сложни изисквания.

За. Освен ако това е забранено от националното право, по отношение на обществените поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, възлагани въз основа на конкурентна тръжна процедура, компетентният орган може да реши временно да възлага пряко нови поръчки когато счита, че прякото възлагане е оправдано поради извънредни обстоятелства. Такива извънредни обстоятелства включват ситуации, при които:

- компетентният орган или други компетентни органи вече провеждат няколко конкурентни тръжни процедури, което би могло да се отрази на броя и качеството на офертите, които е вероятно да бъдат получени, ако поръчката се възлага чрез конкурентна тръжна процедура, или
- се налагат промени в обхвата на една или повече обществени поръчки за услуги, с цел да се оптимизира предоставянето на обществени услуги.

Компетентният орган издава мотивирано решение и уведомява Комисията за това без излишно забавяне.

Срокът на поръчките, възлагани в съответствие с настоящия параграф, е съизмерен на извънредните обстоятелства и в никакъв случай не може да превишава 5 години.

Компетентният орган публикува тези поръчки. При това публикуване той взема под внимание законната защита на поверителната търговска информация и търговските интереси.

Последващата поръчка, която се отнася до същите задължения за извършване на обществена услуга, не може да се възлага въз основа на настоящата разпоредба.

36. При прилагането на параграф 3 компетентните органи могат да решат да приложат следната процедура:

Компетентните органи могат да оповестят намеренията си за възлагане на обществена поръчка за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, като публикуват обявление в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Това обявление съдържа подробно описание на услугите, които са предмет на съответната поръчка, която ще бъде възложена, както и вида и срока на обществената поръчка.

Операторите могат да изразят интерес в рамките на срок, определен от компетентните органи, който не може да бъде по-кратък от 60 дни от датата на публикуване на обявлението.

Ако след изтичането на този срок:

- а) само един оператор е изразил интерес да участва в процедурата за възлагане на обществената поръчка за услуги;
- б) този оператор е доказал надлежно, че ще може действително да предостави услугата за превоз, спазвайки задълженията, установени в обществената поръчка за услуги;

▼ M1

в) липсата на конкуренция не е следствие от изкуствено стесняване на параметрите на обществената поръчка, и

г) няма разумна алтернатива,

компетентните органи могат да започнат преговори с този оператор, за да възложат поръчката без по-нататъшно публикуване на информация за открита тръжна процедура.

4. Освен ако националното право не забранява това, компетентният орган може да реши да възложи пряко обществени поръчки за услуги:

а) когато средната им годишна стойност възлиза на по-малко от 1 000 000 EUR или по-малко от 7 500 000 EUR — в случая с обществени поръчки за услуги, включващи обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, или

б) когато се отнасят до предоставянето на годишна основа на по-малко от 300 000 километра обществени услуги за пътнически превоз или по-малко от 500 000 километра — в случай на обществени поръчки за услуги, включващи обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт.

Когато обществена поръчка за услуги се възлага пряко на малко или средно предприятие, работещо с не повече от 23 пътни превозни средства, тези прагове могат да се увеличат или до средна годишна стойност, оценявана на по-малко от 2 000 000 EUR, или до предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз, възлизащи на по-малко от 600 000 километра годишно.

4а. Освен ако националното право не забранява това, компетентният орган може да реши да възложи пряко обществена поръчка за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт:

а) когато счита, че прякото възлагане е оправдано поради съответните структурни и географски характеристики на въпросния пазар и мрежа, и по-конкретно размер, характеристики на търсенето, сложност на мрежата, техническа и географска изолация и услугите, включени в поръчката, и

б) когато такава поръчка би довела до подобряване на качеството на услугите или ефективността на разходите, или и двете, в сравнение с предишната обществена поръчка за услуги.

Въз основа на това компетентният орган публикува обосновано решение и уведомява Комисията за това в рамките на един месец от неговото публикуване. Компетентният орган може да пристъпи към възлагането на поръчката.

За държави членки, в които на 24 декември 2017 г. максималният годишен обем на пазара е по-малко от 23 милиона влак-километра и които разполагат само с един компетентен орган на национално равнище и с една обществена поръчка за услуги, която обхваща цялата мрежа, се счита, че изпълняват условието в подточка а). Когато компетентен орган от една от тези държави членки реши да възложи пряко обществена поръчка за услуги, въпросната държава членка уведомява Комисията за това. Обединеното кралство може да реши да приложи настоящата алинея спрямо Северна Ирландия.

▼ M1

Когато компетентният орган реши да възложи пряко обществена поръчка за услуги, той определя измерими, прозрачни и проверими изисквания по отношение на изпълнението. Тези изисквания се включват в поръчката.

Изискванията по отношение на изпълнението обхващат по-специално точността на услугите, честотата на експлоатация на влаковете, качеството на подвижния състав и капацитета за превоз на пътници.

В поръчката се посочват специфични показатели по отношение на изпълнението, които дават възможност на компетентния орган да извършва периодично оценяване. В поръчката се включват също ефективни и възпиращи мерки, които да бъдат налагани при неспазване от железопътното предприятие на изискванията по отношение на изпълнението.

Компетентният орган периодично оценява дали железопътното предприятие е постигнало целта си да изпълни свързаните с изпълнението изисквания, както е посочено в поръчката, и оповестява резултатите от оценяването. Тази периодична оценка се извършва най-малко веднъж на всеки пет години. Компетентният орган приема подходящи и своевременни мерки, включително налагането на ефективни и възпиращи договорни санкции, в случай че необходимото подобряване на качеството на услугите или ефективността на разходите, или и двете, не са постигнати. Компетентният орган може по всяко време, изцяло или частично, да спре или прекрати поръчката, възложена съгласно настоящата разпоредба, ако операторът не изпълнява изискванията, свързани с изпълнението.

4б. Освен ако националното право не забранява това, компетентните органи могат да решат да възложат пряко обществени поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, когато те засягат само услуги за железопътен пътнически превоз от оператор, управляващ едновременно цялата железопътна инфраструктура, по която се предоставят услугите, или по-голямата част от нея, когато въпросната железопътна инфраструктура е изключена от прилагането на членове 7, 7а, 7б, 7в, 7г, 8 и 13 и глава IV от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ в съответствие с член 2, параграф 3, буква а) или б) от посочената директива.

Чрез дерогация от член 4, параграф 3 продължителността на пряко възложени поръчки съгласно настоящия параграф и параграф 4а от настоящия член не може да надвишава 10 години, освен когато се прилага член 4, параграф 4.

Поръчките, възложени в съответствие с настоящия параграф и параграф 4а, се публикуват, като се държи сметка за законната защита на поверителната търговска информация и търговските интереси.

5. В случай на прекъсване на услугите или на непосредствен риск от такава ситуация компетентният орган може да предприеме спешни мерки.

Спешните мерки са във вид на пряко възлагане или формално съгласие за удължаване на срока на обществена поръчка за услуги или във вид на изискване за изпълнение на някои задължения за извършване на обществени услуги. Операторът на обществени услуги има право да обжалва решението за налагане на изпълнението на някои задължения за извършване на обществени услуги. Срокът, за който обществена поръчка за услуги е възложена, удължена или наложена чрез спешни мерки не може да надвишава две години.

⁽¹⁾ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

▼ B

6. Освен ако националното право не забранява това, компетентните органи могат да решат да възложат пряко обществени поръчки за услуги, когато последните се отнасят за железопътен транспорт, с изключение на друг вид релсов транспорт като метро или трамвай. Чрез дерогация от член 4, параграф 3 срокът на такива поръчки не може да надвишава 10 години, с изключение на случаите, когато се прилага член 4, параграф 4.

▼ M1

ба. С цел засилване на конкуренцията между железопътните предприятия, компетентните органи могат да решат обществените поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, обхващащи части от една и съща мрежа или съвкупност от маршрути, да се възлагат на различни железопътни предприятия. За тази цел компетентните органи могат да решат преди началото на конкурентната тръжна процедура да ограничат броя на поръчките, които да бъдат възложени на едно и също железопътно предприятие.

▼ B

7. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират възможността взетите решения в съответствие с параграфи от 2 до 6 да бъдат преразгледани ефективно и бързо, по искане на всяко лице, което има или е имало интерес да получи възложена конкретна поръчка и което е било или за което е налице опасност да бъде засегнато от предполагаемо нарушение, на основание, че такива решения са нарушили общностното право или национални разпоредби за прилагане на общностното право.

▼ M1

За случаите, обхванати от параграфи 4а и 4б, тези мерки включват възможността да се поиска от независимия орган, определен от съответната държава членка, да направи оценка на обосноваването решение, взето от компетентния орган. Резултатът от тази оценка се оповестява публично в съответствие с националното право.

▼ B

Когато органите, отговорни за процедурите по преразглеждане, не са съдебни органи, техните решения винаги се мотивират писмено. Освен това в този случай трябва да се приемат разпоредби, които предвиждат, че всички предполагаеми незаконни мерки, предприети от преразглеждащия орган, или всеки друг предполагаем порок при упражняване на предоставените му правомощия, могат да бъдат обжалвани по съдебен ред или да бъдат преразгледани от друг орган, който е юрисдикция по смисъла на член 234 от Договора и е независим както от възложителя, така и от преразглеждащия орган.

▼ M1*Член 5а***Железопътен подвижен състав**

1. С оглед провеждането на конкурентна тръжна процедура, компетентните органи правят оценка на необходимостта от мерки, които да осигурят ефективен и недискриминационен достъп до подходящ подвижен състав. Тази оценка взема предвид наличието на съответния пазар на лизингови дружества за подвижен състав или на други участници на пазара за лизинг на подвижния състав. Докладът за оценка се оповестява публично.

2. Компетентните органи могат да решат, в съответствие с националното право и при спазване на правилата за държавната помощ, да предприемат подходящи мерки за осигуряване на ефективен и недискриминационен достъп до подходящ подвижен състав. Тези мерки могат да включват:

▼ M1

- а) придобиване от компетентния орган на подвижния състав, използван за изпълнението на обществената поръчка за услуги, с цел предоставянето му на избрания оператор на обществена услуга по пазарни цени или като част от обществената поръчка за услуги съгласно член 4, параграф 1, буква б), член 6 и, ако е приложимо, съгласно приложението;
- б) предоставяне от компетентния орган на гаранция за финансирането на подвижния състав, използван за изпълнението на обществената поръчка за услуги, по пазарни цени или като част от обществената поръчка за услуги съгласно член 4, параграф 1, буква б), член 6 и, ако е приложимо, съгласно приложението, включително гаранция, която да обхваща риска във връзка с остатъчната стойност;
- в) задължение за компетентния орган в обществената поръчка за услуги след изтичането на срока на договора да изкупи по пазарни цени подвижния състав при предварително определени финансови условия; или
- г) сътрудничество с други компетентни органи с цел да се разполага с по-значително количество подвижен състав.

3. Ако подвижният състав се предоставя на нов оператор на обществен превоз, компетентният орган включва в тръжната документация наличната информация за разходите за поддръжка на подвижния състав и за неговото техническо състояние.

▼ B*Член 6***Компенсация за обществени услуги****▼ M1**

1. Всяка компенсация, свързана с общо правило или обществена поръчка за услуги, трябва да е в съответствие с член 4, независимо от начина, по който е възложена поръчката. Всички компенсации от какъвто и да е характер във връзка с обществена поръчка за услуги, която не е възложена съгласно член 5, параграф 1, 3 или 3б, или във връзка с общо правило, трябва също да са в съответствие с разпоредбите в приложението.

▼ B

2. По писмено искане от страна на Комисията държавите-членки ѝ предоставят, в срок от три месеца или по-дълъг срок, определен в искането, цялата информация, която Комисията смята за необходима, за да определи дали отпуснатата компенсация съответства на настоящия регламент.

*Член 7***Публикуване****▼ M1**

1. Всеки компетентен орган оповестява веднъж годишно обобщен доклад относно задълженията за извършване на обществените услуги, за които отговаря. Този доклад включва началната дата и продължителността на обществените поръчки за услуги, избраните оператори на обществени услуги и компенсационните плащания и изключителните права, предоставени на тези оператори на обществени услуги чрез възстановяване на разходите. Докладът прави разграничение между автобусен и железопътен

▼ M1

транспорт, позволява да бъдат контролирани и оценени работата, качеството и финансирането на мрежата за обществен транспорт и при необходимост съдържа информация за естеството и обхвата на всички предоставени изключителни права. Докладът отчита и целите на политиката, както е посочено в документите на политиката за обществен транспорт в съответните държави членки. Държавите членки улесняват централния достъп до тези доклади, например посредством публикуването им на обща интернет страница.

▼ B

2. Всеки компетентен орган предприема необходимите мерки, за да гарантира, че поне една година преди отправяне на поканата за участие в търг или една година преди прякото възлагане на поръчката в *Официален вестник на Европейския съюз* се публикува най-малко следната информация:

- а) наименованието и адресът на компетентния орган;
- б) предвидения вид на възлагане на поръчката;
- в) услугите и районите, които евентуално ще бъдат обхванати от поръчката;

▼ M1

г) предвидената начална дата и продължителност на обществената поръчка за услуги.

▼ B

Компетентните органи могат да решат да не публикуват тази информация, когато обществена поръчка за услуги се отнася до предоставяне на услуги за пътнически превоз, възлизащи на по-малко от 50 000 километра годишно.

Ако тази информация се промени след публикуването ѝ, компетентният орган публикува съответната поправка във възможно най-кратък срок. Поправката не засяга началната дата на прякото възлагане на поръчката или поканата за участие в търг.

Настоящият параграф не се прилага за член 5, параграф 5.

3. При пряко възлагане на обществени поръчки за услуги за железопътен транспорт според условията на член 5, параграф 6, компетентният орган оповестява следната информация в едногодишен срок от възлагане на поръчката:

- а) наименование на оператора, неговите собственици и, ако е необходимо, наименованието на страната или страните, които упражняват юридически контрол;
- б) срок на обществената поръчка за услуги;
- в) описание на услугите за пътнически превоз, които ще се извършват;
- г) описание на параметрите на финансовото компенсиране;
- д) целите за качество, като например точност и надеждност и приложими възнаграждения и санкции;
- е) условия, свързани с основните активи.

4. При постъпване на искане от заинтересована страна, компетентният орган ѝ предоставя мотивите за своето решение за пряко възлагане на обществена поръчка за услуги.

▼B*Член 8***Преход**

1. Обществените поръчки за услуги се възлагат в съответствие с правилата, определени в настоящия регламент. При все това договори за услуги или обществени поръчки за услуги по смисъла на Директива 2004/17/ЕО или Директива 2004/18/ЕО за обществените превозни услуги с трамваен или автобусен транспорт, се възлагат в съответствие с предвидените в тези директиви процедури тогава, когато тези договори не са под формата на договори за концесии на услуги по смисъла на тези директиви. Когато се възлагат договори в съответствие с Директива 2004/17/ЕО или 2004/18/ЕО, разпоредбите на параграфи 2—4 от настоящия член не се прилагат.

▼M1

2. Без да се засяга параграф 3,

- i) член 5 се прилага за възлагането на обществени поръчки за услуги за автомобилен превоз на пътници и релсов превоз на пътници, различен от метро или трамваен транспорт, считано от 3 декември 2019 г.
- ii) Член 5 се прилага за обществените услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, считано от 3 декември 2019 г.
- iii) Член 5, параграф 6 и член 7, параграф 3 престават да се прилагат от 25 декември 2023 г.

Продължителността на поръчките, възложени в съответствие с член 5, параграф 6 в периода от 3 декември 2019 г. до 24 декември 2023 г., не надвишава 10 години.

До 2 декември 2019 г. държавите членки предприемат мерки за постепенното си привеждане в съответствие с член 5, с цел да се избегнат сериозни структурни проблеми, свързани по-специално с транспортния капацитет.

До шест месеца след 25 декември 2020 г. държавите членки предоставят на Комисията доклад за осъществения напредък, като подчертават всяко възлагане на обществени поръчки за услуги в съответствие с член 5. Въз основа на докладите за осъществения напредък на държавите членки Комисията прави преглед и, ако е уместно, представя законодателни предложения.

2а. Обществените поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт, които са пряко възложени въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна процедура, считано от 24 декември 2017 г. до 2 декември 2019 г., могат да продължат до изтичането на срока им. Чрез дерогация от член 4, параграф 3 продължителността на такива поръчки не надхвърля десет години, освен когато са приложими разпоредбите на член 4, параграф 4.

▼B

3. За прилагането на параграф 2 не се вземат предвид обществени поръчки за услуги, възложени според общностното и националното право:

- a) преди 26 юли 2000 г. въз основа на справедлива конкурентна тръжна процедура;
- б) преди 26 юли 2000 г. въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна тръжна процедура;
- в) след 26 юли 2000 г. и преди 3 декември 2009 г. въз основа на справедлива конкурентна тръжна процедура;

▼ M1

г) след 26 юли 2000 г. и преди 24 декември 2017 г. въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна тръжна процедура.

▼ B

Договорите, посочени в буква а), могат да останат в сила до изтичане на срока им. Договорите, посочени в букви б) и в), могат да останат в сила до изтичане на срока им, но за срок не по-дълъг от 30 години. Договорите, посочени в буква г), могат да останат в сила до изтичане на срока им, при условие че имат ограничен срок, сравним с посочените в член 4 срокове.

Обществени поръчки за услуги могат да останат в сила до изтичане на срока им в случаите, когато прекратяването им би довело до прекомерни правни или икономически последици, и при условие че Комисията е дала одобрението си.

4. Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, през втората половина от преходния период по параграф 2 компетентните органи могат да решат да изключат от участие във възлагането на поръчки чрез покана за участие в търг онези оператори, които не могат да представят доказателства, че стойността на обществените превозни услуги, за които получават компенсация или се ползват с изключително право, предоставени в съответствие с настоящия регламент, представлява поне половината от стойността на всички обществени превозни услуги, за които получават компенсация или се ползват с изключително право. Това изключване не се прилага за операторите на обществени услуги, които предоставят услугите предмет на търга. При прилагането на този критерий не се вземат предвид обществените поръчки за услуги, възложени като спешна мярка съгласно разпоредбите на член 5, параграф 5.

Когато компетентните органи се възползват от възможността, посочена в първа алинея, те го правят без дискриминация, изключват всички потенциални оператори на обществени услуги, които отговарят на този критерий, и информират за решението си потенциалните оператори в началото на процедурата за възлагане на обществени поръчки за услуги.

Съответните компетентни органи информират Комисията за намерението си да приложат тази разпоредба най-малко два месеца преди публикуването на поканата за участие в търг.

*Член 9***Съвместимост с Договора**

1. Компенсацията за обществени услуги за извършването на услуги за пътнически превоз или за съобразяване с установени чрез общи правила тарифни задължения, която се изплаща в съответствие с настоящия регламент, е съвместима с общия пазар. Тази компенсация е освободена от изискването за предварително нотифициране, установено в член 88, параграф 3 от Договора.

2. Без да се засягат разпоредбите на членове 73, 86, 87 и 88 от Договора, държавите-членки могат да продължат да предоставят на транспортния сектор помощи в съответствие с член 73 от Договора, които отговарят на нуждите от координация на транспорта или представляват компенсация за изпълнението на някои задължения, присъщи на понятието обществена услуга и различни от задълженията предмет на настоящия регламент, по-специално:

▼B

- а) до влизане в сила на общите правила за разпределение на разходите за инфраструктура, когато помощта е предоставена на предприятия, които трябва да понесат разходи, свързани с използването от тях инфраструктура, докато други предприятия не са предмет на подобни тежести. При определяне на размера на така предоставената помощ трябва да се вземат предвид разходите за инфраструктура, които конкурентните видове транспорт не трябва да понесат;
- б) когато целта на помощта е насърчаване на изследвания в областта на транспортните системи и технологии, или тяхното развитие, които са по-икономични за Общността като цяло.

Тази помощ се ограничава до етапа на научно-изследователска и развойна дейност и не може да включва търговската експлоатация на такива транспортни системи и технологии.

*Член 10***Отмяна**

1. Регламент (ЕИО) № 1191/69 се отменя. Разпоредбите му обаче продължават да се прилагат по отношение на услугите за товарен превоз за срок от три години след влизането в сила на настоящия регламент.
2. Регламент (ЕИО) № 1107/70 се отменя.

*Член 11***Доклади**

След края на преходния период, посочен в член 8, параграф 2, Комисията представя доклад за изпълнението на настоящия регламент и развитието на предоставянето на обществен пътнически превоз в Общността, като оценява по-специално промените в качеството на обществените услуги за пътнически превоз и въздействието на прякото възлагане на поръчки, придружен, при необходимост, от подходящи предложения за изменение на настоящия регламент.

*Член 12***Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на 3 декември 2009 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Правила, приложими за компенсациите в случаите по член 6, параграф 1

1. Компенсацията във връзка с обществени поръчки за услуги, възложени пряко съгласно член 5, параграфи 2, 4, 5 или 6, или съгласно общо правило, трябва да се изчислява според определените в настоящото приложение правила.
2. Компенсацията не може да надвишава сумата, съответстваща на нетния финансов ефект, който се равнява на сбора от последиците — положителни или отрицателни — от изпълнението на задължението за обществени услуги върху приходите и разходите на оператора на обществени услуги. Последиците се оценяват, като се сравни състоянието, при което задължението за извършване на обществени услуги е изпълнено, със състоянието, което би било налице при неизпълнение на това задължение. С оглед изчисляване на нетния финансов ефект компетентният орган се ръководи от следната схема:

Разходи, извършени във връзка със задължението за извършване на обществени услуги или група задължения за извършване на обществени услуги, наложени от компетентния/те орган/и и съдържащи се в обществена поръчка за услуги и/или в общо правило,

минус всякакви положителни финансови резултати, реализирани в рамките на мрежата, експлоатирана съгласно въпросното/ите задължение/я за извършване на обществени услуги,

минус тарифните приходи или всякакви други постъпления, реализирани при изпълнение на въпросното/ите задължение/я за извършване на обществени услуги,

плюс разумна печалба,

равно на нетен финансов ефект.

3. Изпълнението на задължението за извършване на обществени услуги може да даде отражение върху възможни транспортни дейности на оператор извън рамките на въпросното/ите задължение/я за обществени услуги. Следователно, за да се избегне свръхкомпенсиране или недостатъчно компенсиране, при изчисляване на нетния финансов ефект се вземат предвид финансови последици върху съответните мрежи на оператора, които имат количествено изражение.
4. Приходите и разходите трябва да се изчисляват в съответствие с действащите счетоводни и данъчни правила.
5. С цел повишаване на прозрачността и избягване на кръстосано субсидиране, в случай че даден оператор извършва не само компенсирани услуги в изпълнение на задължения за обществени превозни услуги, но развива и други дейности, счетоводството за посочените обществени услуги трябва да бъде отделено, така че да отговаря поне на следните условия:

— текущите сметки по всяка една от тези дейности трябва да са отделни и делът на съответните активи, както и фиксираните разходи, трябва да са разпределени в съответствие с действащите счетоводни и данъчни правила,

— всички променливи разходи, подходяща вноска към фиксираните разходи и разумна печалба, свързани с каква да е друга дейност на оператора на обществени услуги, не могат при никакви обстоятелства да бъдат начислявани към въпросната обществена услуга,

— разходите за обществените услуги трябва да се урівновесяват с приходите от дейността и плащанията на публичните органи, без никаква възможност за прехвърляне на приходи към друг сектор от дейността на оператора на обществени услуги.

▼B

6. Под „разумна печалба“ трябва да се разбира степен на възвръщаемост на капитала, която е нормална за сектора в дадена държава-членка и отчита риска, или липсата на риск, на който е изложен операторът на обществени услуги вследствие намесата на обществения орган.
7. Методът на компенсиране трябва да насърчава поддържането или развитието на:
  - ефективно управление от страна на оператора на обществени услуги, което може да подлежи на обективна оценка, и
  - предоставяне на услуги за пътнически превоз с достатъчно високо качество.